

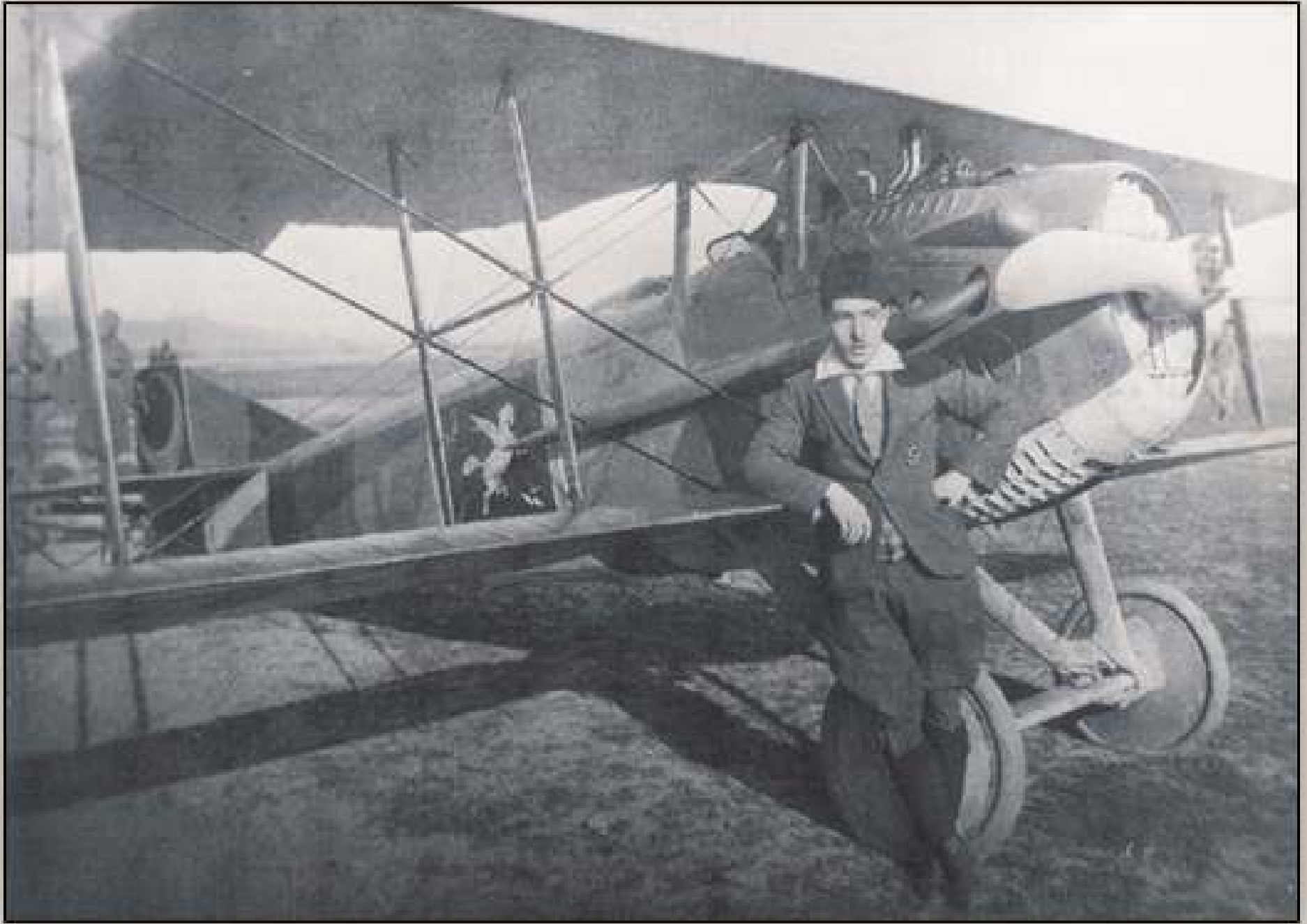
Derne (Libya) kuvvetleri kumandanı Kur.Bnb. Mustafa Kemal, Selanik'ten çocukluk arkadaşı Şark kolu kumandanı Yzb. Ahmet Fuat Bulca Bey ile beraber. Cumhuriyet kurulduktan sonra Bulca, 1925-1939 yılları arasında Türk Tayyare Cemiyeti'nin Genel Başkanı olacaktır. (Ömer Altay Arşivi)

1926 yılında açılan TOMTAŞ Uçak Fabrikası. Bu fotoğraf, 1950'li yıllarda çekilmiştir.
(Yeşilköy Hava Müzesi Komutanlığı Arşivi)

Kurtuluş Savaşı sırasında Vecihi (Hürkuş) SPAD XIII' ün önünde. (Gönül Şarman Arşivi)

(VECİHİ XVI) Hafif Yolcu Tayyaresi
nîşa tarihi 1933, İnşa yeri (VSTM)

Millî Kalkınma Partisi Lideri
Nuri Demirağ

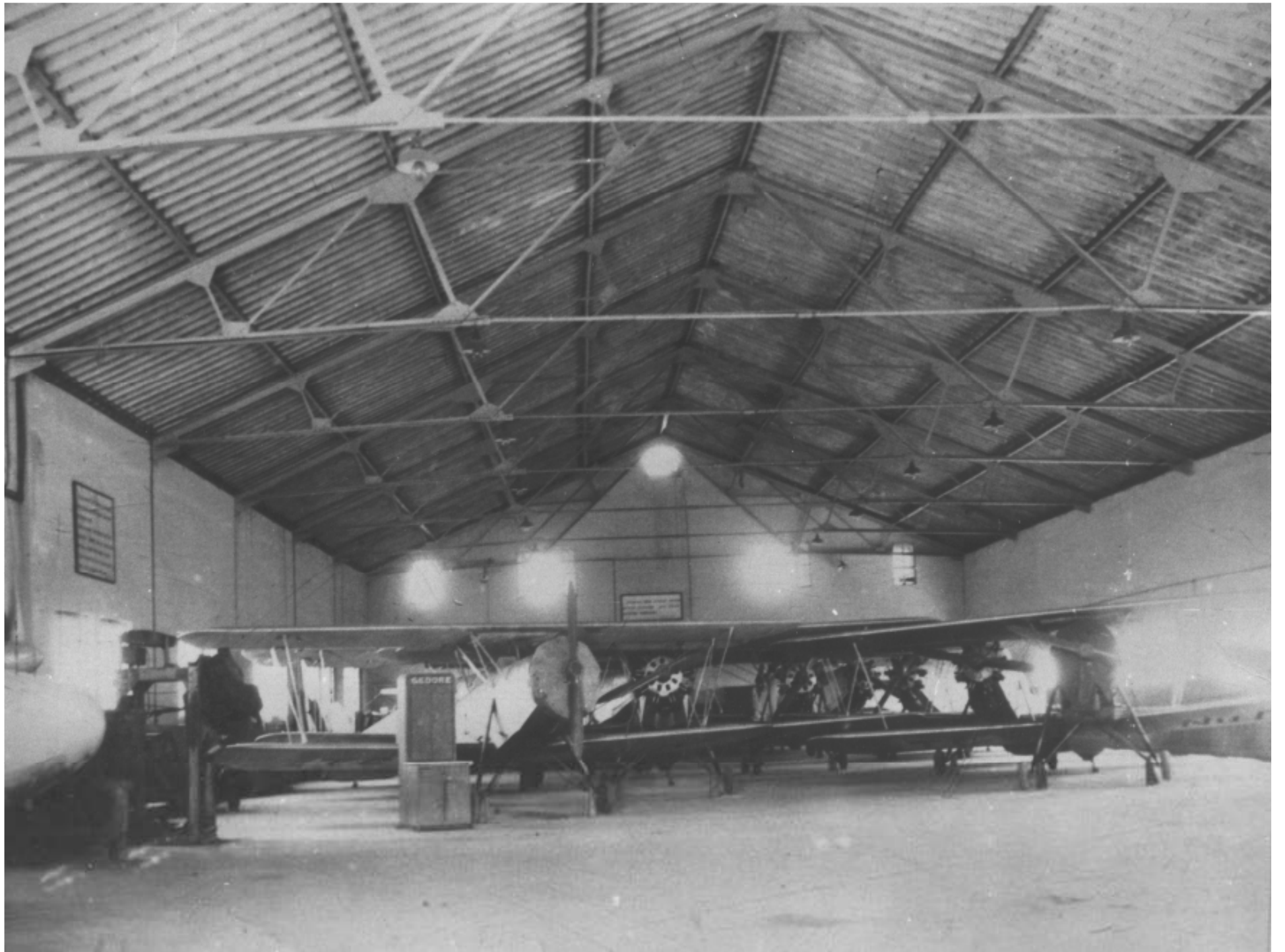

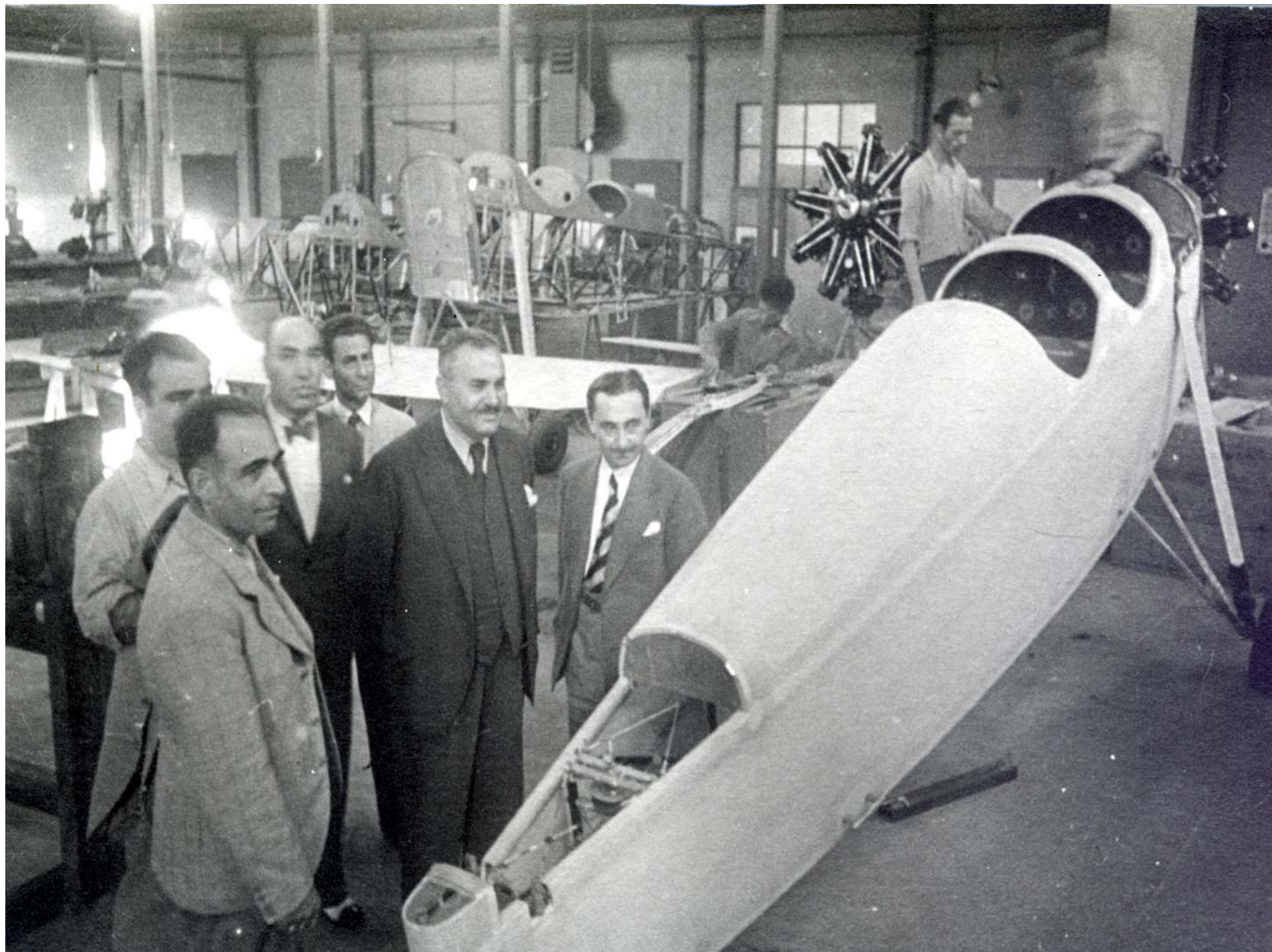

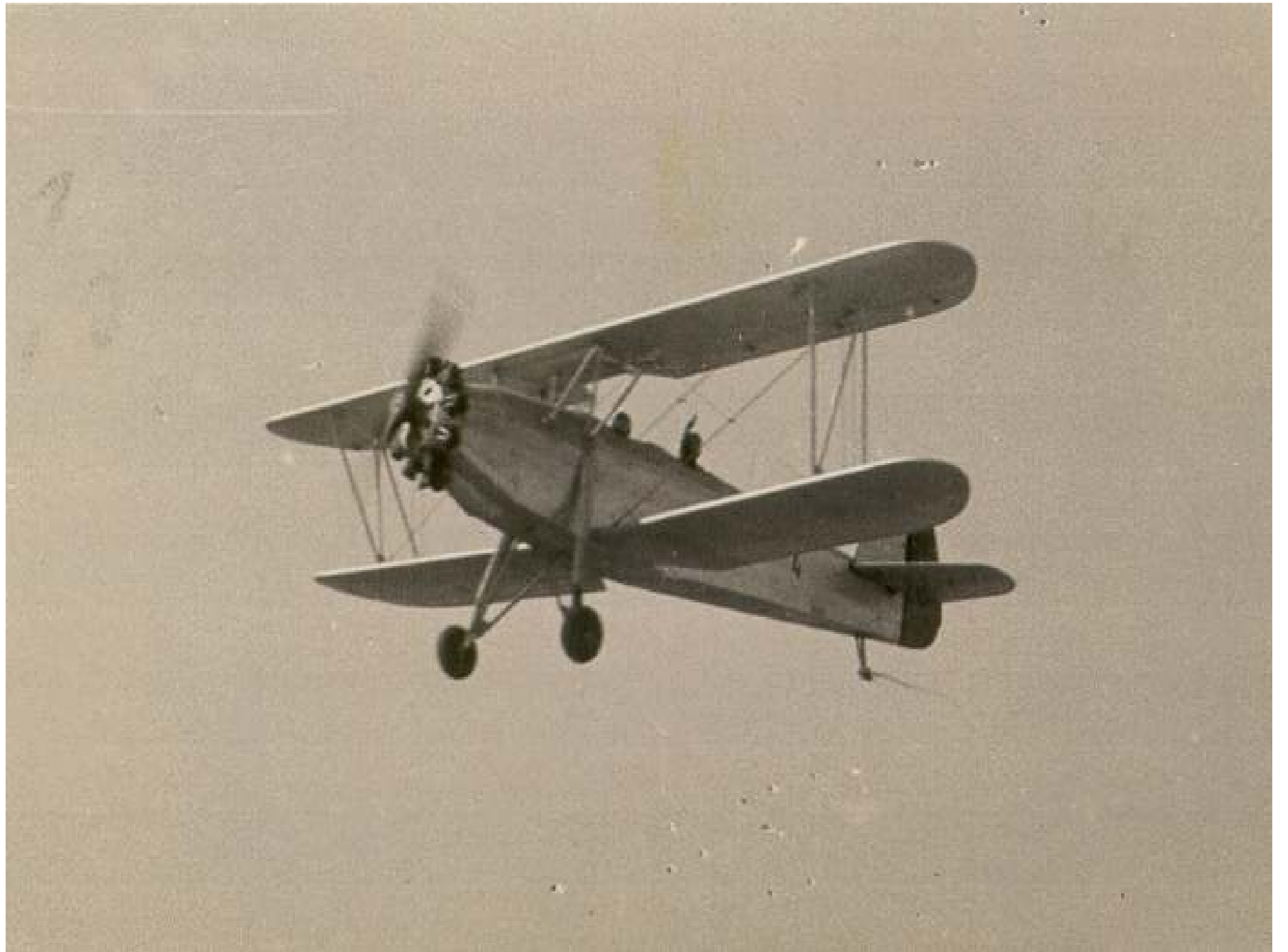

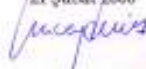

Hatırlayacağımız gibi hobi olarak *Türk Havacılığı* ile uğraşmaktayım. İlginizi çekeceğini umduğumdan, 1941 yılının *JANES All the World's Aircraft* kitabından, Nuri Demirağ Tayyare Fabrikası üretimi uçaklarını konu alan, 129c sayfasının fotokopisini ilişikte bulabilirsiniz. Kitap Münih'teki Alman Müzesi'nin kütüphanesinde bulunmaktadır. Fotokopi sadece müzenin imkanları dahilinde yapılabildiği için, maalesef daha kaliteli fotokopi elde etmek mümkün değildi. Buna rağmen nihayet ND-38 hakkında tastiklenmiş bilgilere ulaşmış bulunuyoruz.

Adres:
Tuncay Deniz
Kelteleristr.13
85435 Erding
Almanya

Saygılarımla

Tuncay Deniz
21 Şubat 2000

TURKEY

NURI DEMIRAG.

NURI DEMIRAG TAYYARE FABRIKASI
(Nuri Demirağ Aircraft Works.)

HEAD OFFICE: BENEKAS (ISTANBUL)
WORKS: BEKIRKAS AND YENILKÖY
(ISTANBUL)

ADDRESS: YENILKÖY (ISTANBUL)

This factory was established in 1937 by Nuri Demirağ. No.D.38 type two-seat training biplanes and a No.D.38 type six-seat passenger prototype monoplane have been built from original designs.

The No.D.38 type biplane has been produced in quantities. In addition, gliders of different types have been constructed under license.

The No.D.38 Two-seat Training Biplane (150 h.p. Walter "Gemini" engine).

THE No.D.38

Type.—Two-seat training biplane.

Wings.—Canted-up, single-bay, staggered biplane. Control surfaces attached to leading edge of upper wing. One "X" type interplane strut on right side of fuselage. Interplane bracing wires in plane of front spar of upper wing and front spar of lower wing. Insulated Berg wire and single leading edge. Wood structure with fabric covering. Ailerons on upper wing only.

Frontal view.—Rectangular structure of canted and tubes, covered with fabric.

Tail Type.—Normal monoplane type with structure frames and fabric covering.

Construction.—Divided type. Consists of long-stroke shock absorber struts, the upper ends of which are attached to the upper fuselage longerons with the lower ends hinged to the inner ends of the fuselage by steel cable links. Wheel links.

Power Plant.—One 150-h.p. Walter "Gemini" type cylinder radial air-cooled engine on absorption mounting. Small fuel tank in engine compartment with three gravity feed. Large fuel tank in fuselage forward fuselage bulkhead feeding the main tank by hand pump.

Accommodation.— tandem open cockpits with dual controls.

Dimensions.—Span 6.54 m. (21 ft. 5 in.). Height 2.44 m. (8 ft. 0 in.). Length 7.36 m. (24 ft. 1 in.). Wing area 27.8 sq. m. (101.5 sq. ft.).

Weights.—Weight empty 640 kg. (1,419 lbs.). Pilot and 1st. seat 142 kg. (312 lb.). Maximum loaded weight 1,000 kg. (2,204 lbs.).

Performance.—Maximum speed with maximum load 182 km/h. (113 m.p.h.). Landing speed 85 km/h. (52.7 m.p.h.). Climb to 1,000 m. (3,280 ft.) 2 mins. Climb to 2,000 m. (6,560 ft.) 5.25 mins. Climb to 3,000 m. (9,840 ft.) 10 mins. Service ceiling 3,150 m. (10,335 ft.). Range 300 km. (186.5 miles) or 2.5 hours.

The No.D.38 Four-passenger Monoplane (two 150 h.p. Bramo Sh.14 engines).

THE No.D.38

Type.—Two-seater four-passenger monoplane.

Wings.—High-wing cantilever monoplane tapering to plan, built with ailerons. Structure consists of main leading edge spar and an auxiliary spar of aluminum alloy, the whole covered with a stressed-skin covering of the same material. Upper wing sections attached to main spar by three ribs. Lower wing attached to main spar by four ribs. Aft trailing edge flap hinged directly and forward.

Front view.—oval aluminum-alloy monocoque structure built up of transverse frames and longitudinal stringers, the whole covered with stressed skin.

Tail Type.—Normal monoplane type with single fin and rudder. All metal framework with the fixed surfaces covered with a stressed metal skin and the rudder and elevator with fabric. Trimming tabs.

Construction.—Divided type in two parts, one under each engine nacelle. Each part comprises a single shock absorber strut attached to the engine bracket reinforced with a backwardly inclined strut attached to a pyramid between the stressed bulkhead and the main spar. Wheel links. Gearable tail wheel.

Power Plant.—Two 150-h.p. Bramo Sh.14-14 seven-cylinder radial air-cooled engines on welded steel tube mountings attached to the forward side of the main wing spar.

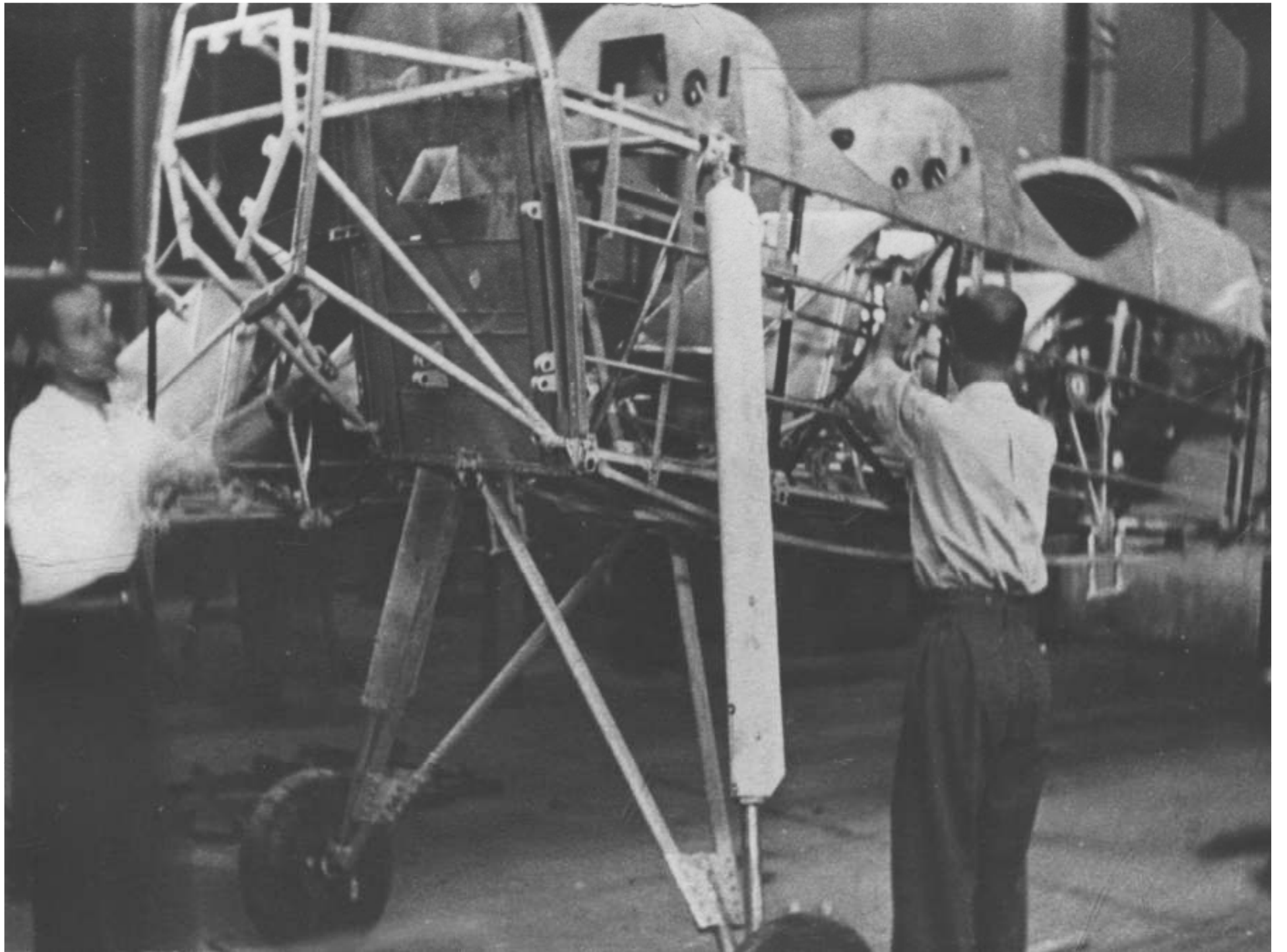
Accommodation.—Pilot's compartment seats two side-by-side with dual controls. Control wheels and parallel motion rudder pedals. Cabin seats four passengers. Luggage in main compartment in bag.

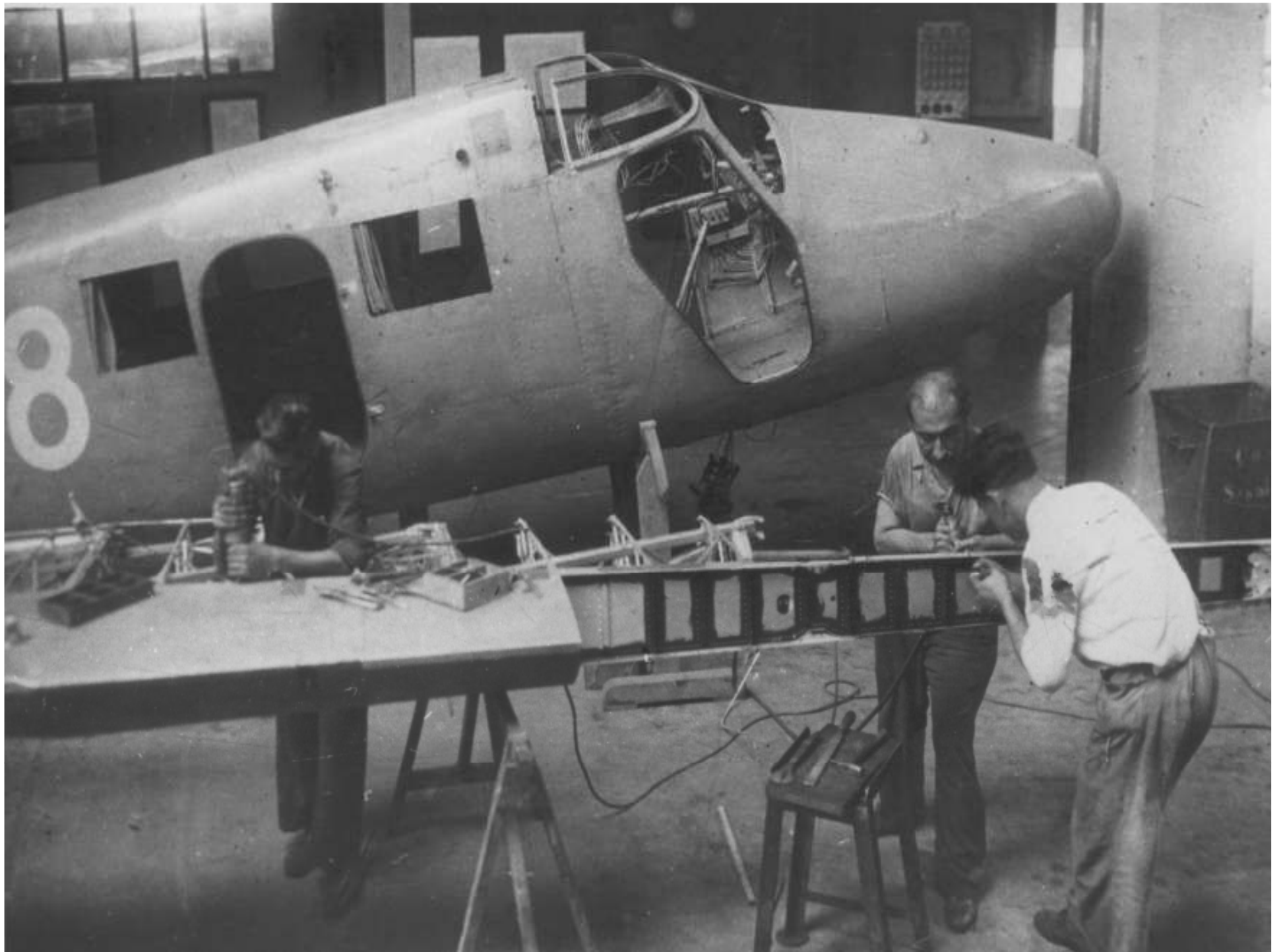
Dimensions.—Span 15.20 m. (49 ft. 6 in.). Length 8.20 m. (27 ft. 0 in.). Height 2.29 m. (7 ft. 6 in.). Wing area 22.34 sq. m. (824 sq. ft.).

Weights.—Weight empty 1,195 kg. (2,638 lb.). Weight loaded 1,850 kg. (4,077 lb.).

Performance.—Maximum speed at sea level 271 km/h. (168 m.p.h.). Cruising speed 220 km/h. (136 m.p.h.). Landing speed 70 km/h. (43.5 m.p.h.). Climb to 1,000 m. (3,280 ft.) 3.15 mins. Climb to 2,000 m. (6,560 ft.) 7.00 mins. Climb to 3,000 m. (9,840 ft.) 12.25 mins. Climb to 4,000 m. (13,120 ft.) 18.57 mins. Climb to 5,000 m. (16,400 ft.) 22.1 mins. Service ceiling 6,620 m. (21,700 ft.).

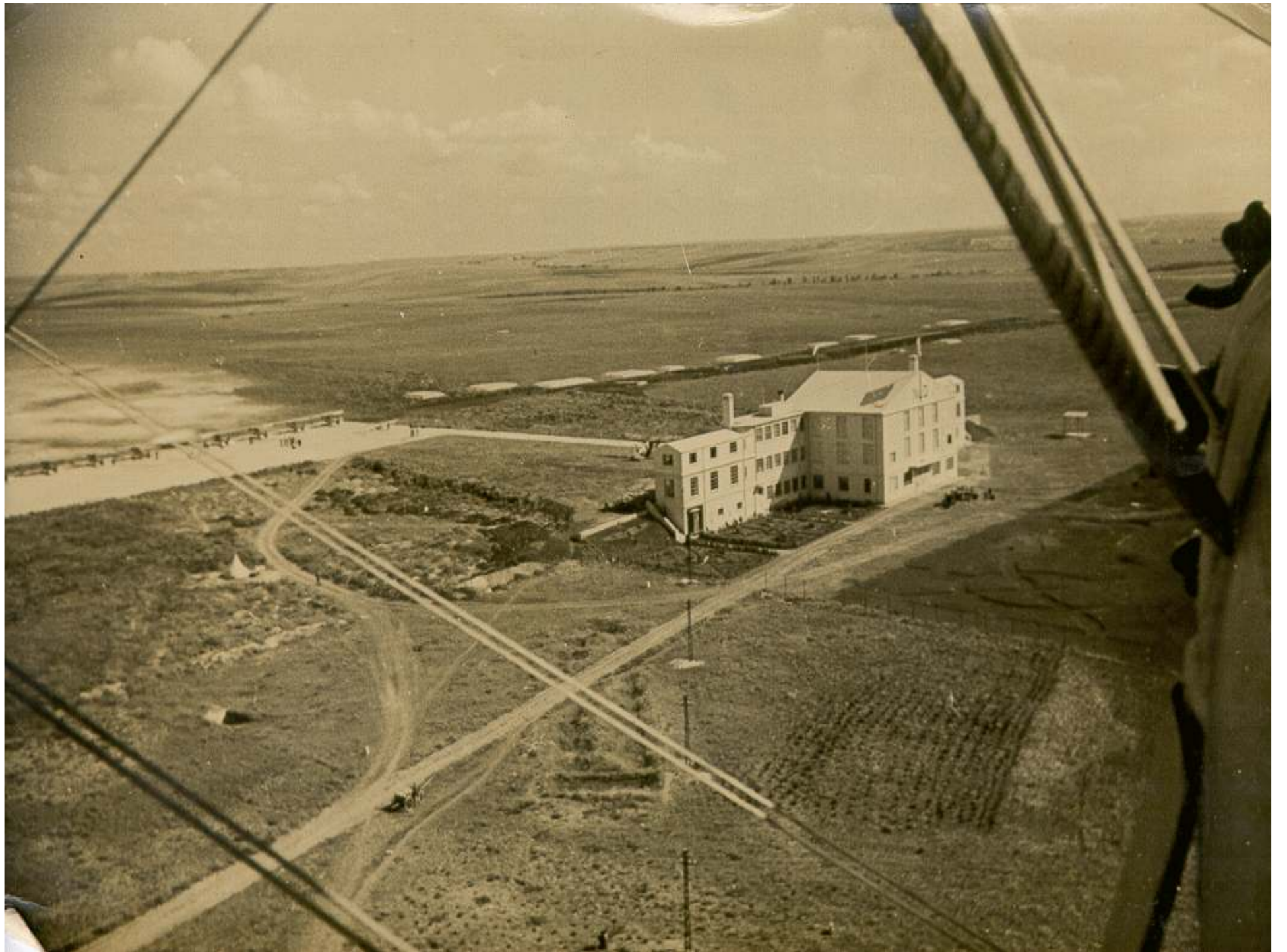

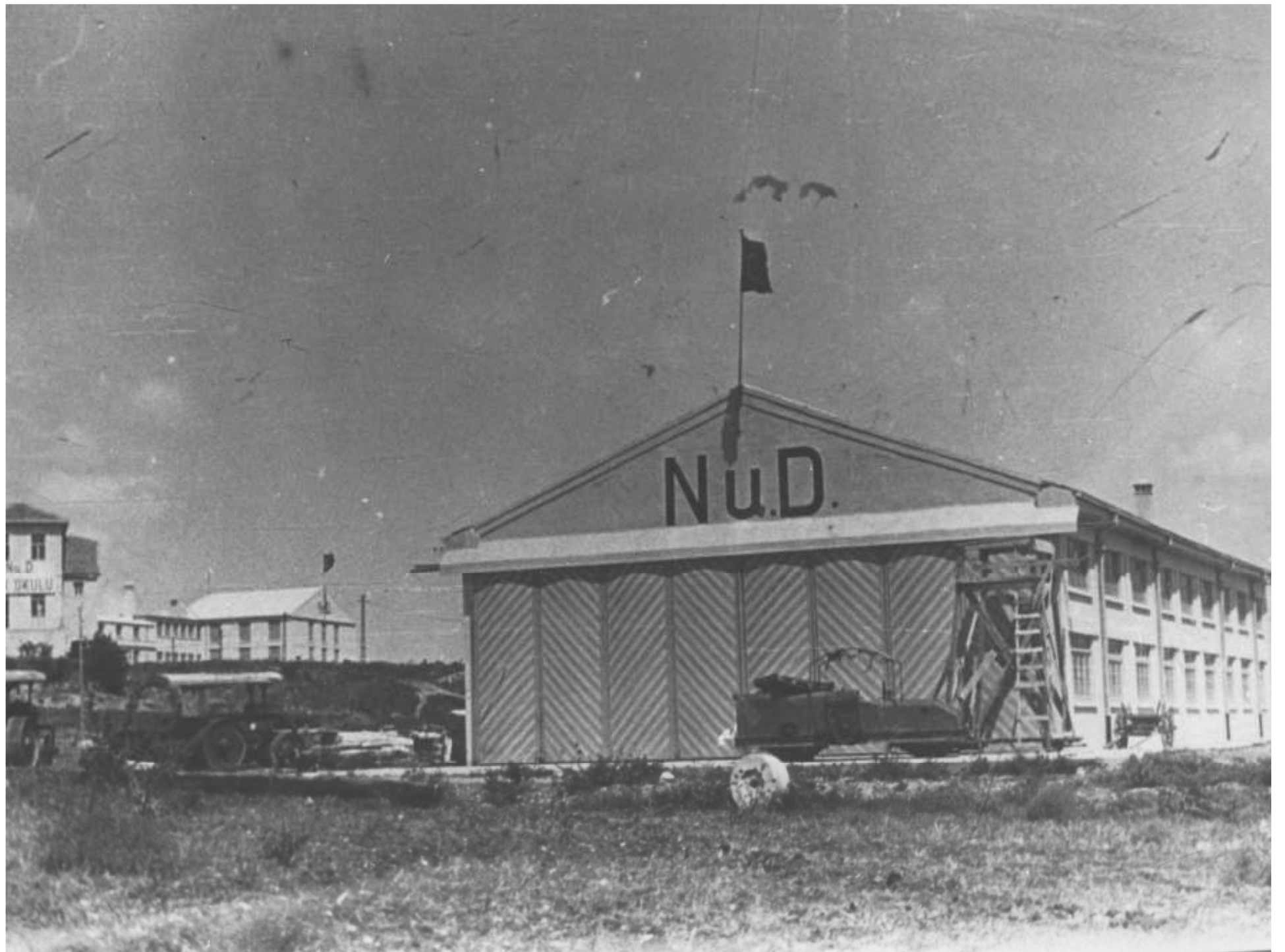

Fotoğrafta bir tarama gününde uçuş gösterisi gerçekleştiren NuD 36 uçağı ve ana hangar, küçük fotoğrafta ise Gök Okulu'nda hizmet veren 12 adet NuD 36 uçağından biri eğitim uçuşunda görülüyor.

Çift motorlu ve metal kaplamalı NuD 38 hafif nakliye uçağı.

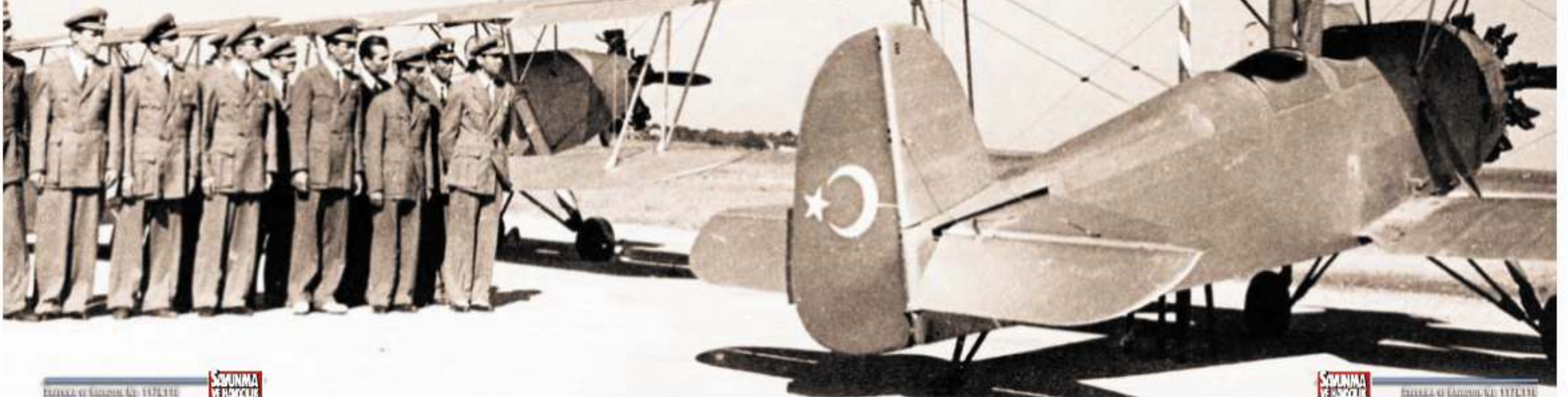
Uçuş eğitimlerini başarıyla tamamlayarak Brive albayna hakk kazanan öğrenciler, yünitlerini uçağın üzerine çıkararak sağ elde Türk bayrağı, sol elde Mavi DEMIRAG'ı Gök Okulu'nun talebelerine hitaben kaleme aldığı yazıtı olduğu hafife gerçekleştirelerdi [Fotoğraflar: Mehmet KLİM Arpa].

"Geleceğin en etkili silahı da, aracı da, bir kuşkuyla olmaz. Bir gün insanı göklerde yürüyecek, gezegenlere gidecek, belki de aydan bize mesajlar yollayacaktır. Bu mucizenin gerçekleşmesi için iki bin yılını beklemeye gerek kalmayacaktır. Gelişen teknoloji bize şimdi den bunu müjdeliyor. Bizim düşen görev ise, Batı'dan bu konuda fazla geri kalmamayı temennidir."

Hasan Çetinkaya

İskenderiye, Mayıs 1951

Göklerdeki İstikbale Uzantmak...

NURİ DEMİRAG

MEKTEBİNİN ŞAKİRLERİNE

SAKININIZ !

No. 2.

Bu altı Kanalla yazılı altı nevi fenalığı havada, denizde ve karada yapmıyacağıma, yâpanları gücümün yettiği, dilimin dindiği kadar uğrasarak yaptırılmamağa çalışacağıma namusum, vicdanım, şerefim, varlığım, benliğim hulâsa, vatanım ve âz Türklüğüm namına and kıyıyorum.

Ömrüm oldukça bu sayılı fenalıklardan her hangi birini işlersem ve başkalarının fenalıklarını da usanmadan, asla fülur getirmeden telkin ve talilikle men'e çalışmazsam gök kler başıma yıkılsın, dağlar beni ezsın, yerler beni yulsun ırmaklar ve denizler beni boğsun. Hasılı her türlü felâket beni yok etsin.

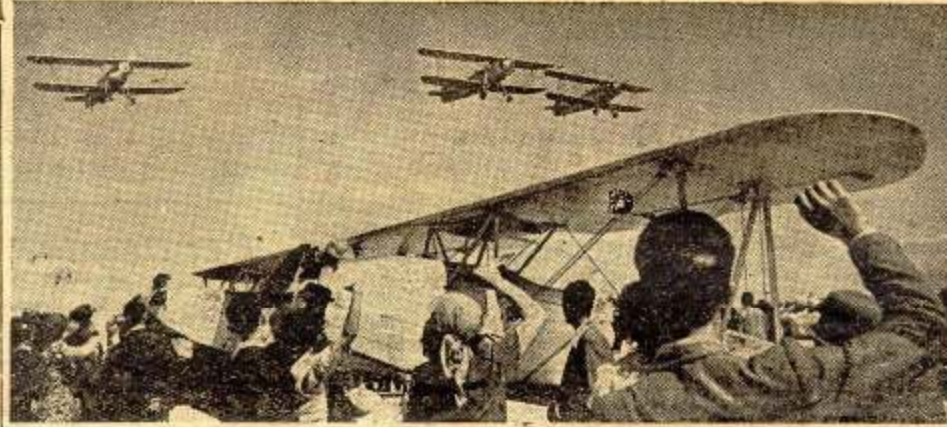
Efkâr

Telefon : 2 0 5 2 0
Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Pazartesi 24 Ağustos 1942

*Ne için yaşadıklarını
bilmiyen insanlarla
yaşamak güçtür. ****

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Nuri Demirağ Gök Okulunda dün yapılan hava şenliklerinde üçü uçuşlar

Nuri Demirağ Gök Okulunda tören

Dün hava alanına dolan mahşeri kalabalık Türk gençliğinin havacılığa karşı duyduğu derin aşkı açıkça ifade ediyordu.

Yeşilköydeki Nuri Demirağ Gök Okulunda yetişen havacılarımız Türk emeğine kici hassaları da malûm olduğu halde Nuri Demirağ okulu; dün, Türk gençliğinin havacılık sahasındaki yüksek kabiliyet ve kudretini gözlerde canlandıran mükemmel bir tören yaptı. Hava çok güzel, her tarafta Festival, yarış, saz gibi eğlenceler, sayflyelerin, hele plajların çe-

Gök alanı ve bu alana giden yollar mahşeri bir halk kalabalığıyla dolup taşıyordu. Bilhassa bu hal, gençliğimizin havacılığa karşı duydukları derin aşkı açığa (Devamı sahife 8, sütun 5 te)

NURİ DEMİRAG GÖK OKULU

Diploma merasim proqramı :

1. Talebelerin and icme merasimi
2. Planör uçuşu: { Planör: Pilot M. Altunbay
Tayyare: Başç: B. Alev
3. Tayyare akrobasi: Pilot: M. Altunbay
4. Filo uçuşları: I

Pilotlar: Galip Demirağ
II Mehmet Kum Mustafa Öngün

Ercüment T.

Osman D. İbrahim O.

I Dilçat E.

M. Altunbay B. Alev

Türk, insan kudretinin yaratabileceği her faydalı şeyi mem-
leket için düşünmeğe, düşündüğünü yapmağa , başarmağa kadırdır...
Yapamamak, yapamadım, yapamam demek benliğimden, varlığımdan geçtim
acı, zafı kabul ettim demektir. Nuri Demirağ.

Bu imanın eserleri: Türk kanatları.

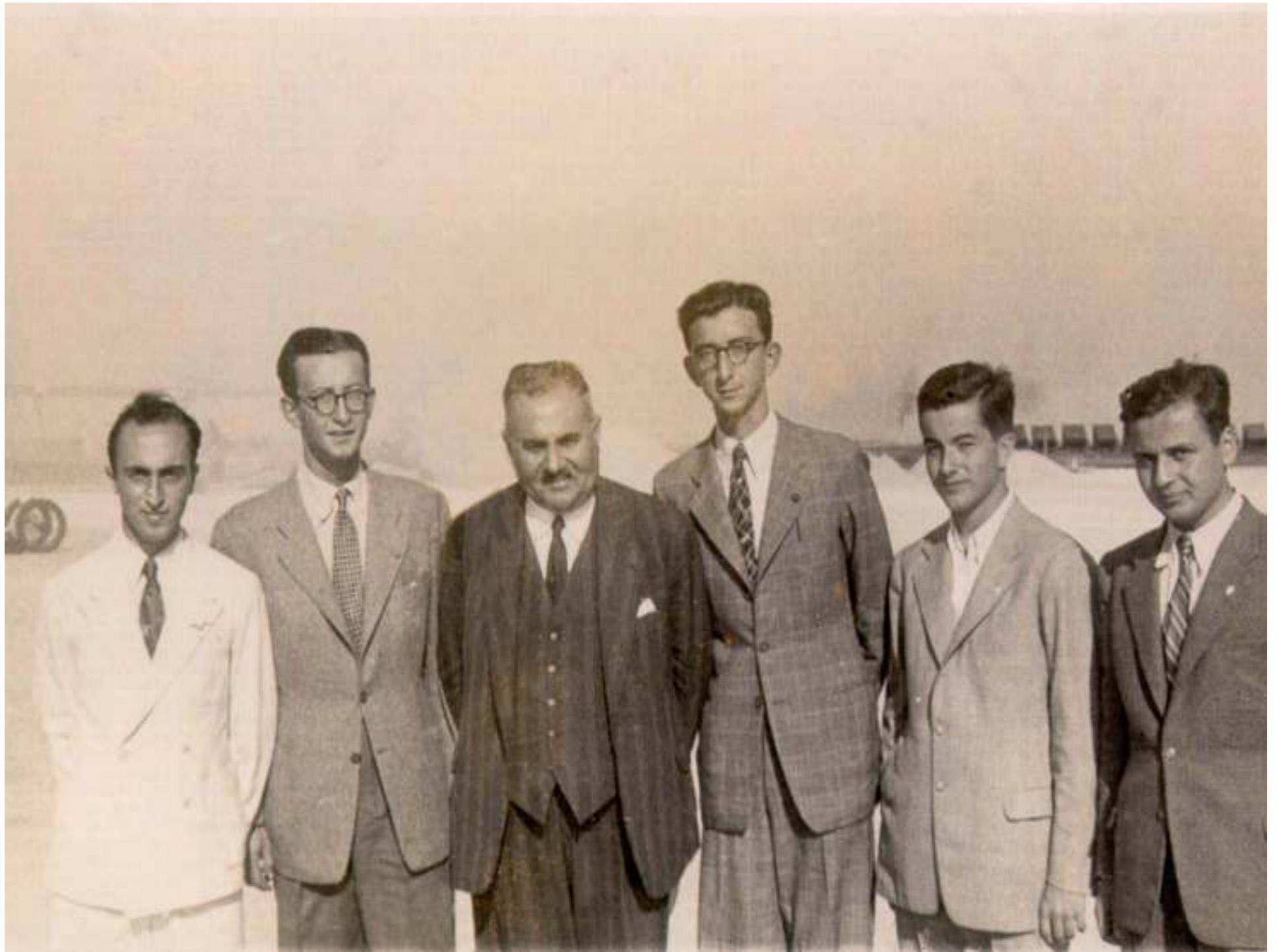

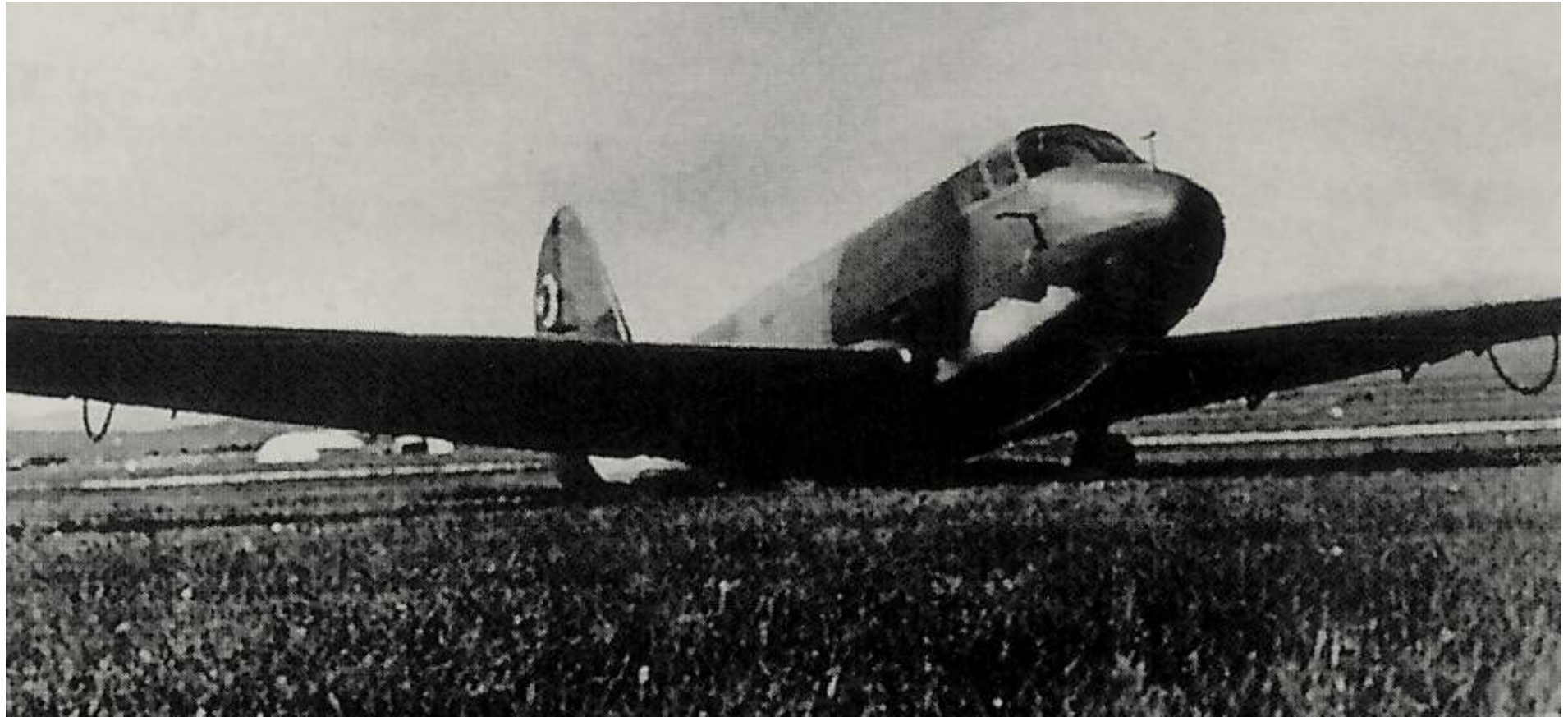

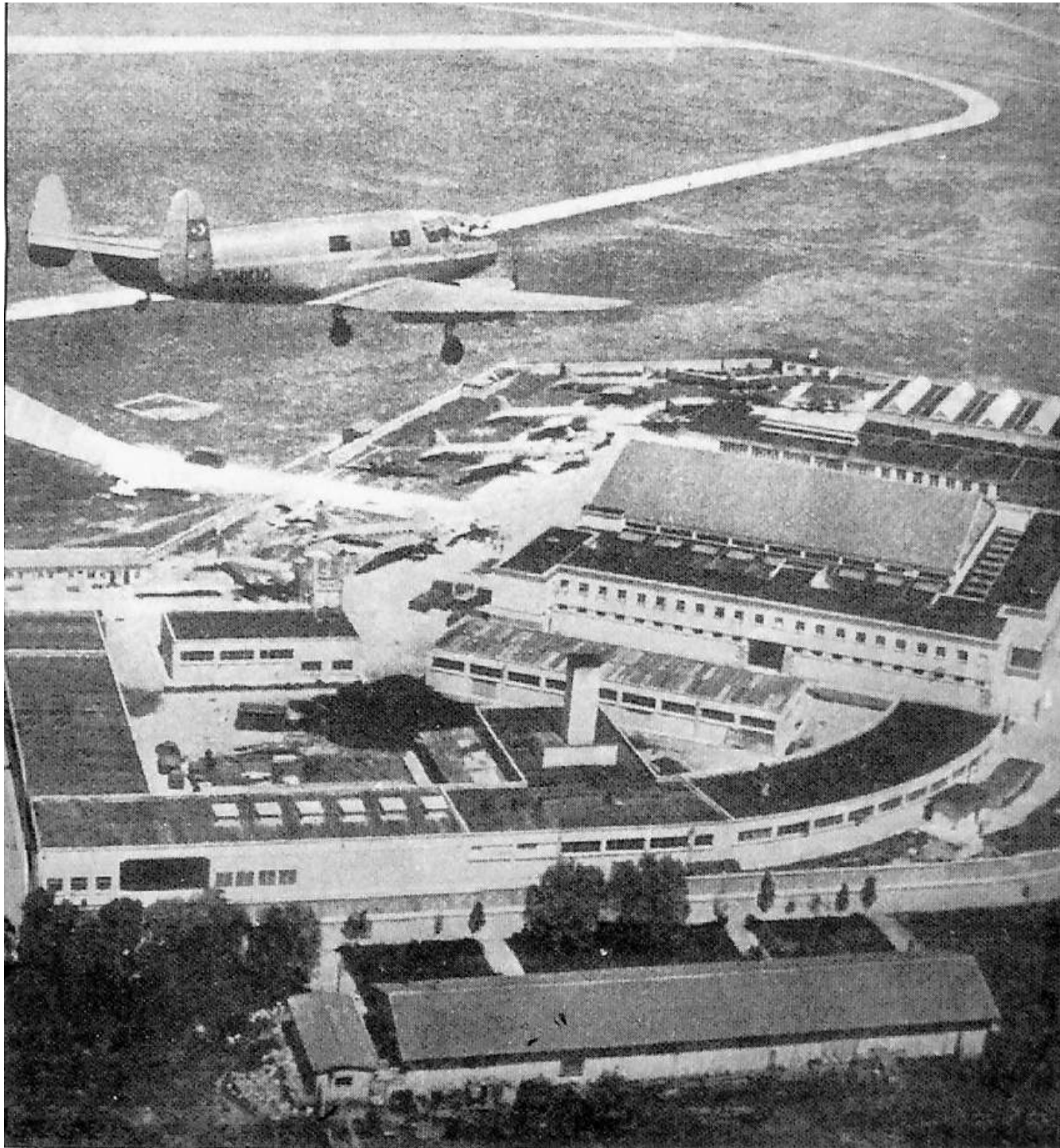

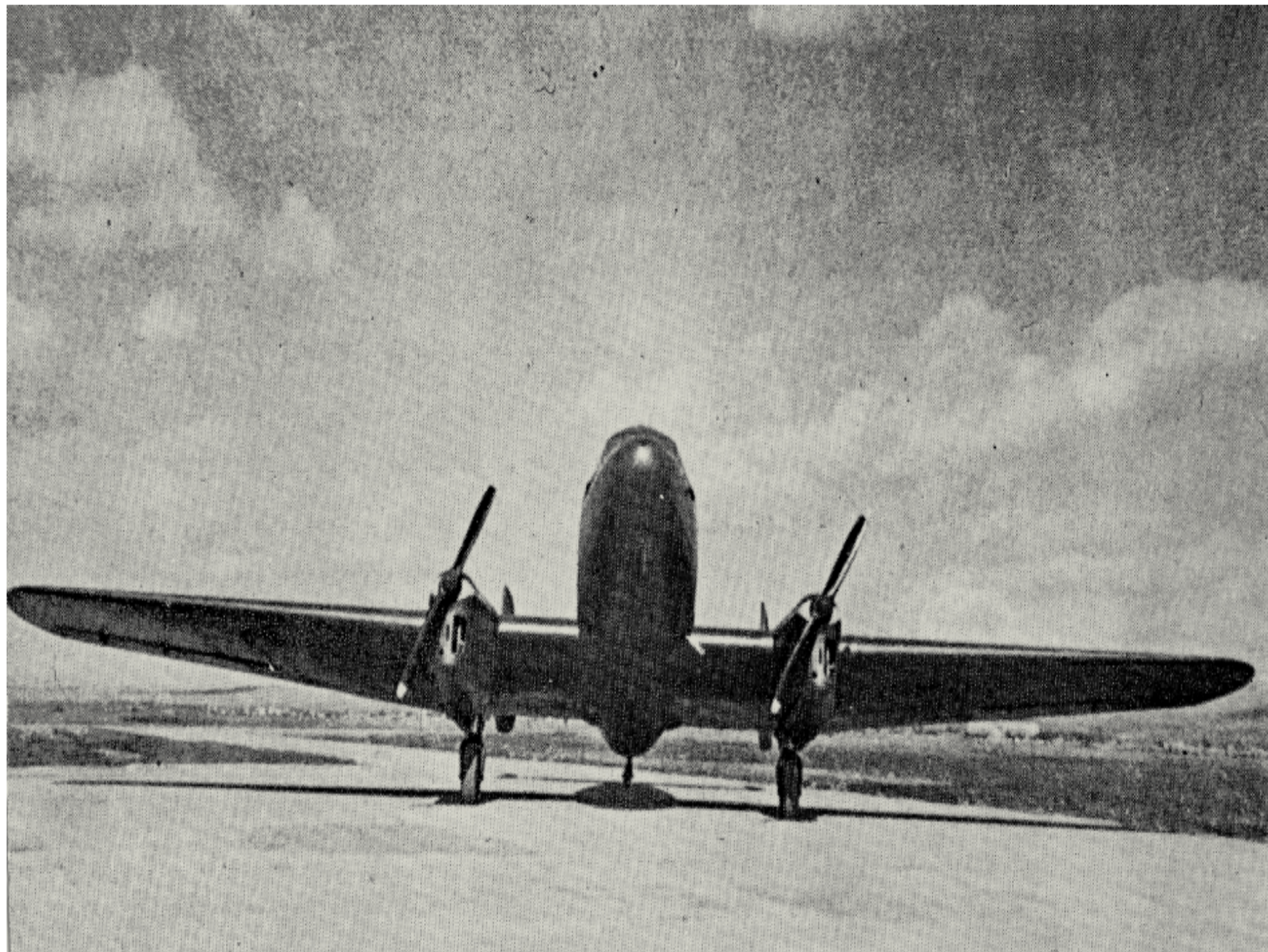

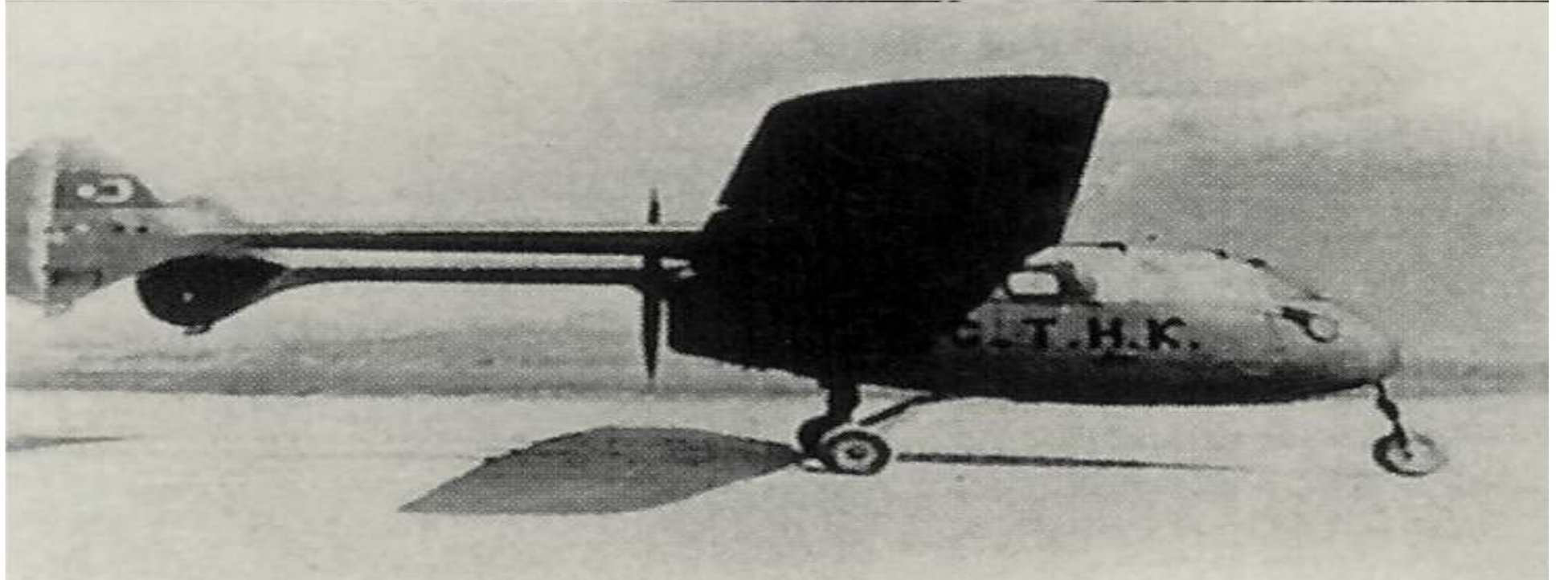
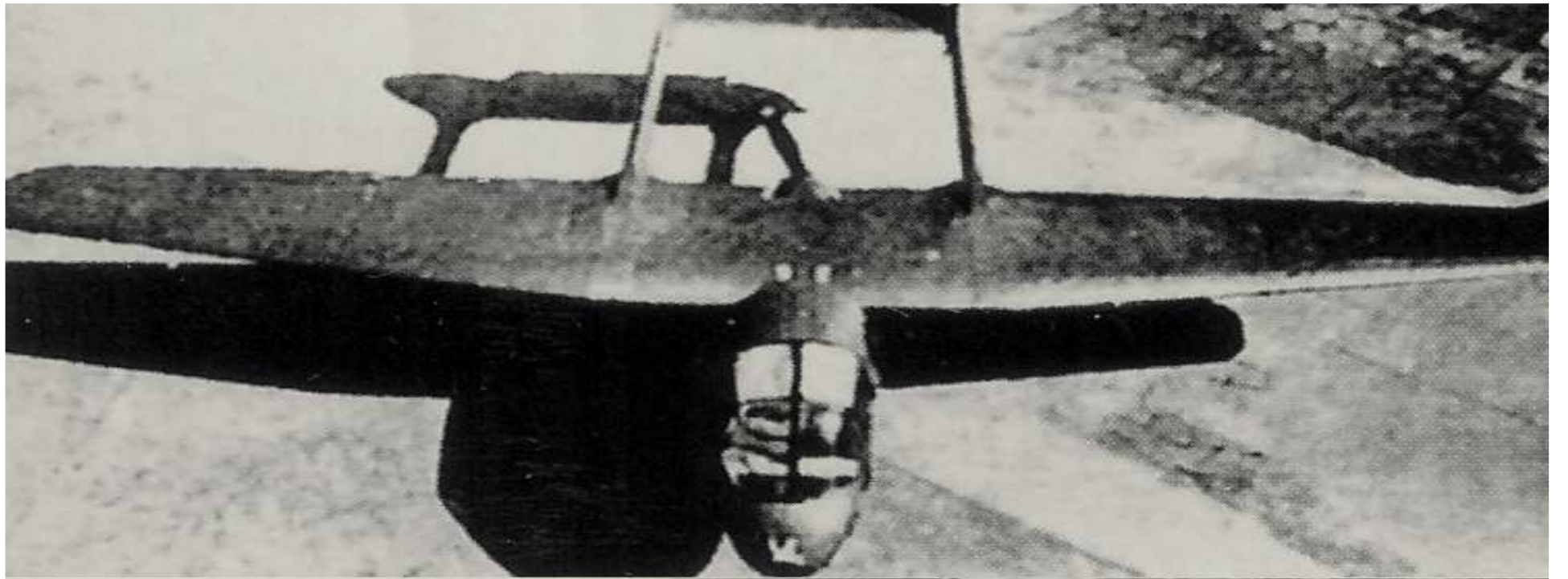

Nuri Demirağ Gök Okulu
 Bu okulun açılması, Türk Hava Kuvvetleri'nin eğitim seviyesini yükseltmek için büyük bir adım olarak değerlendirilmekte. Okulda, modern eğitim yöntemleri kullanılarak, öğrencilerin teorik ve pratik bilgilerini artırılmaya çalışılacaktır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır.

TURKEY
 Nuri Demirağ Gök Okulu'nun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır.

ŞİRKETLERİN İHTİŞATİ
 Şirketlerin faaliyetleri hakkında detaylı rapor. Şirketlerin faaliyetleri hakkında detaylı rapor. Şirketlerin faaliyetleri hakkında detaylı rapor.

Efkâr
 Nuri Demirağ Gök Okulunda tören
 Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır.

TURKEY
 Nuri Demirağ Gök Okulu'nun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır.

Nuri Demirağ Gök Okulu
 Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır. Okulun açılış töreni, büyük ilgiyle karşılanmıştır.

Yükseköğretimde başarılar
 Öğrencilerin başarıları hakkında detaylı rapor. Öğrencilerin başarıları hakkında detaylı rapor. Öğrencilerin başarıları hakkında detaylı rapor.

Gök Okulunda Kazanılanlar
 Okulda gerçekleştirilen yarışmalar ve başarıları. Okulda gerçekleştirilen yarışmalar ve başarıları. Okulda gerçekleştirilen yarışmalar ve başarıları.

EMİN YERLERDE KURULAN OKUL
 Okulun yeni binasının açılış töreni. Okulun yeni binasının açılış töreni. Okulun yeni binasının açılış töreni.

Paul Tissandier Diploma

This Diploma is awarded to :

Mehmet Kum

*by the Fédération Aéronautique Internationale
for Services to Aeronautics and Airports*

Lausanne, 17 Octobre 2001

The Secretary General of FAI

The President of FAI

"GELECEĞİN EN ETKİLİ SİLAHI DA, ARACI DA HİÇ KUŞKUNUZ OLMASIN UÇAKLARDIR. BİR GÜN İNSANOĞLU UÇAKSIZ DA GÖKLERDE YÜRÜYECEK, GEZEENLERE GİDECEK, BELKİDE AYDAN BİZE MESAJLAR YOLLIYCAKTIR. BU MUCİZENİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN İKİ BİN YILINI BEKLEMeye GEREK KALMIYCAKTIR. GELİŞEN TEKNOLOJİ BİZE ŞİMDİDEN BUNU MÜJDELİYOR. BİZE DÜŞEN GÖREV İSE, BATI 'DAN BU KONUDA FAZLA GERİ KALMAMAYI TEMENNİDİR."

K. Atatürk